

بررسی سیاست خارجی اواما و پیامدهای آن بر نقش اتحادیه اروپا در عرصه بین‌المللی

سیدمجتبی جلال‌زاده*

به قدرت رسیدن باراک اواما از حزب دموکرات که خود نشان از پراگماتیست بودن آمریکاییان دارد، فصل جدیدی را در سیاست خارجی این کشور رقم زد. به عقیده بسیاری از کارشناسان، در برخی موارد، تاریخ دیپلماسی آمریکا تکرار شد و البته راهبردی جدید نیز برخلاف دولت قبلی، اتخاذ گردید. در این میان، تأثیر اتخاذ سیاست خارجی جدید از سوی اواما روی نقش اتحادیه اروپا و به‌ویژه بازیگران قدرتمند آن در تحولات جهانی، طی سال‌های اخیر پررنگ و درخور تأمل است؛ به‌ویژه آنکه پس از گذشت سال‌ها از جنگ سرد، قدرت‌های اروپایی، خود را بازتعریف کرده و به یک هم‌گرایی رسیده‌اند که در پرتو آن، گستره نفوذ و تأثیرگذاری خود را از منطقه به جهان گسترش داده و تلاش دارند تا در عرصه سیاست بین‌الملل که شکل گرفته از کنش و واکنش بازیگران متعدد است، با تکیه بر کسب قدرت و پرستیژ، تأثیرگذار باشند تا توان رقابت با آمریکا را داشته باشند؛ به‌ویژه آنکه حاصل این رقابت باعث شده تا دیگر مناسبات این دو بلوک قدرت، مجموع صفر نباشد.

آمریکا به اروپا در ساختار قدرت‌اش (نرم و سخت) جایگاه بخشیده است و هم‌چنان از نفوذ قابل‌توجهی در معادلات قدرت در این منطقه و در میان کشورهای اروپایی برخوردار است، البته اروپا نیز هم‌چنان حل بسیاری از بحران‌های جهان را بدون دخالت واشنگتن، غیرقابل ممکن می‌داند. در این مقاله ضمن بررسی مؤلفه‌ها و ارکان سیاست خارجی آمریکا در دوره اواما، به تحول و نقش اتحادیه اروپا (با تأکید بر نقش بریتانیا، آلمان و فرانسه) در دو بعد سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و بحران‌های بین‌المللی پرداخته می‌شود.

واژگان مهم: سیاست خارجی آمریکا، اتحادیه اروپا، بحران اوکراین ۲۰۱۴، ناتو، بهار عربی

* دانشجوی کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل و پژوهشگر افتخاری پژوهشکده علوم اجتماعی و انقلاب دانشگاه آزاد اسلامی paper@jalalzadeh.org